Ålands landskapsregering

Asiakirjan nimi	Kirjeen nro
LAUSUNTO	75 F1
Asian nro	Päiväys
ÅLR 2024/6623	9.10.2024

Viite
HE 141/2024 vp

sara.kuitunen@eduskunta.fi

Yhteyshenkilö
Lakimies Eeva-Sofia Anttonen

Asia

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta

Lausuntopyyntö
Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on antanut maakunnan hallitukselle mahdollisuuden lausunnon antamiseen luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta.

Toimivallan jakautuminen
Verotuksen osalta lainsäädäntövalta on jaettu Ahvenanmaan maakunnan ja valtakunnan kesken. Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n 5 kohdan mukaan Ahvenanmaan maakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat maakunnalle tulosta perittävää lisäveroa ja tilapäistä ylimääräistä tuloveroa sekä elinkeino- ja huviveroja, maakunnalle perittävien maksujen perusteita ja kunnalle tulevaa veroa. Ahvenanmaan itsehallintolain 27 §:n 36 kohdan mukaan valtakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat veroja ja maksuja lain 18 §:n 5 kohdassa säädetyin poikkeuksin. Ehdotus koskee arvonlisäveroa, joka on välillinen vero, ja välilliset verot kuuluvat itsehallintolain 27 §:n 36 kohdan mukaan valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

Esityksen sisältö ja tärkeimmät ehdotukset
Esitysluonnoksen mukaan 10 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan nykyisin kuuluvat hyödykkeet siirrettäisiin 14 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan. Muutos koskisi henkilöliikennettä, majoitustoimintaa, vierassatamatoimintaa ja lääkkeitä. Muutos koskisi myös kulttuuri- ja urheilutoimintaa, kuten kirjoja, urheilu- ja liikuntapalveluja, pääsyä kulttuuritapahtumiin ja -tiloihin sekä urheilutapahtumiin, urheilutilojen käyttöä, esiintyvän taitelijan, urheilijan tai muun julkisen esiintyjän esityksiä, maahantuotuja tekijän tai satunnaisen myyjän myymiä taide-esineitä sekä tekijänoikeudenhaltijoita edustavan järjestön saamia tekijänoikeuteen liittyviä korvauksia. Muutos ei koske sanoma- ja aikakausilehtiä.

Lisäksi kuukautissuojat, inkontinenssisuojat ja lasten vaipat siirrettäisiin yleisen verokannan soveltamisalasta 14 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan.

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b §:ssä säädetään arvonlisäverolain 79 d ja 79 e §:ssä tarkoitettujen keräily- ja antiikkiesineiden maahantuontiin sovellettavasta verokannasta silloin, kun tavara tuodaan Ahvenanmaan maakuntaan muualta Suomesta tai toisesta jäsenvaltiosta tai, kun tavara tuodaan Ahvenanmaan maakunnasta muualle Suomeen. Maahantuontiin sovellettava verokanta on nykyisin 10 prosenttia. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että maahantuonnista suoritettava vero olisi 14 prosenttia veron perusteesta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2025 talousarvioesitykseen. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2025.

Maakunnan hallituksen näkemykset

Valmistelussa ei ole käynyt ilmi syitä, joiden takia maakunnan hallituksen pitäisi vastustaa 10 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan nykyisin kuuluvien hyödykkeiden siirtämistä 14 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan.

Sukupuolten välinen tasa-arvo on tärkeä tavoite, ja siksi maakunnan hallitus katsoo, että kuukautissuojien, inkontinenssisuojien ja lasten vaippojen siirtäminen yleisen verokannan soveltamisalasta 14 prosentin suuruisen alennetun verokannan soveltamisalaan on hyvä tapa parantaa sukupuolten välistä taloudellista tasa-arvoa, mutta maakunnan hallitus edellyttää, että hallitus tekee laajemminkin töitä tämän tavoitteen saavuttamiseksi.

Ministeri Mats Perämaa

Lakimies Eeva-Sofia Anttonen